

BULLETIN

ČESKÉ KONFERENCE REKTORŮ

• květen 1993 • ročník I • číslo 5 •

O b s a h

5. zasedání České konference rektorů 20. 5. 1993	2
Memorandum Rady vysokých škol a České konference rektorů k diskusi o novele zákona o vysokých školách	3
Parlament — Rada vysokých škol — Česká konference rektorů	5
Evropské společenství — LC — CRE — ČR	6
Dopis LC Konferencím rektorů Polska, Maďarska, České republiky a Slovenska	8
Jak se stát členem CRE	9
Dotazník CRE — žádost o přijetí za člena	12
S. Hanzl: Konference CRE v Maynooth v Irsku	13
J. Holenda: Výroční shromáždění HRK 1993 v Erlangenu	14

5. ZASEDÁNÍ ČESKÉ KONFERENCE REKTORŮ

20. 5. 1993

Zasedání se zúčastnilo 22 z 27 rektorů vysokých škol České republiky. Části nebo celého jednání se zúčastnili tito hosté: ministr školství, mládeže a tělovýchovy P. Pit'ha, jeho náměstek L. Pátý, ředitel Odboru vysokých škol J. Šplíchal; předseda Rady vysokých škol K. Malý, místopředseda Rady vysokých škol J. Vlček; místopředseda Akademie věd V. Pačes.

Účastníci zasedání dostali (na začátku nebo během jednání) tyto materiály:

- (1) Memorandum Rady vysokých škol a České konference rektorů k diskusi o novele zákona o vysokých školách. (2 s.)
- (2) Platby vysokých škol ČR na konto ČKR 1993 — stav k 30. 4. 1993. (1 s.)
- (3) Mezinárodní aktivity členů České konference rektorů — anketa. (1 s.)
- (4) Návrh stanoviska ČKR k dořešení otázky přidělení finančních prostředků vysokým školám v roce 1993. (1 s.)
- (5) Návrh stanoviska ČKR k otázce přípravy rozpočtu pro VŠ. (1 s.)
- (6) P. Pit'ha, Z. Helus: Návrh pojetí obecné školy. (29 s.)
- (7) Informační bulletin rektorátu ČVUT, květen 1993, 6. (8 s.)

Jednání řídil předseda České konference rektorů (ČKR) Z. Kovář. Probíhalo podle předem rozeslaného programu (Bulletin ČKR č. 4, s. 2) v době 10.00–18.00 hodin.

1. Byl schválen rozpočet ČKR 1993. Revizory účtů byli zvoleni rektori Š. Müller a E. Ondráček.
2. Kancléř ČKR M. Černohorský upozornil na nutnost změny Stanov ČKR a s tím související rozšíření předsednictva ČKR a vytvoření dalších pracovních skupin, zejména pracovní skupiny pro zahraniční styky. Byla ustavena pracovní skupina ČKR pro pedagogické otázky, jejímiž členy byli zvoleni rektori J. Divíšek (koordinátor), J. Harcuba, J. Holenda, B. Hruška, J. Konrád, J. Kopka, J. Musil.
3. Náklady spojené s účastí jednotlivých rektorů na zahraničních akcích souvisejících s činností ČKR si bude hradit každý rektor z prostředků své vysoké školy. Všichni rektori pošlou Kanceláři ČKR vyplněný anketní list "Mezinárodní aktivity členů České konference rektorů" obsahující tyto položky: jméno; zahraniční instituce, postavení v ní, další relevantní údaje; preferovaný jazyk. Na program některého z příštích zasedání ČKR bude zařazena problematika dohod s jinými Konferencemi rektorů. Bylo rozhodnuto, že semináře Německé konference rektorů "Perspectives of Higher Education Reform in Central and Eastern Europe" se za ČKR zúčastní rektor J. Holenda.
4. Pracovní skupina ČKR pro vědu zpracuje připomínky k materiálu MŠMT týkajícího se koncepce vědní politiky a předá MŠMT.
5. Rektori S. Hanzl, J. Jařab a J. Musil zpracují vyjádření k problematice malé novely zákona o vysokých školách (doporučit jmenování děkanů rektorem), které bude zasláno předsedovi Parlamentu s průvodním dopisem kancléře, v němž bude znovu upozorněno, že mandát ČKR ke komunikaci s Parlamentem mají rektori S. Hanzl, J. Jařab, R. Palouš.
6. Bylo rozhodnuto, že příští zasedání ČKR bude ve středu dne 23. 6. 1993 v Praze, José Martího 2 (Hotel Krystal), v době 10.00–16.00 hodin. Hlavním bodem programu bude problematika rozpočtu vysokého školství 1994. Jednání bude probíhat na základě podkladových materiálů připravených skupinou pro otázky rozpočtu (M. Knížák, Š. Müller, E. Ondráček), které vzniknou opřipomínkováním materiálů, které vypracuje MŠMT a s dostatečným časovým předstihem dodá ČKR.

Zápis o průběhu 5. zasedání ČKR byl 1. 6. 1993 rozeslán všem rektorům společně s pozvánkou na 6. zasedání.

Marie Fojtíková □

MEMORANDUM

RADY VYSOKÝCH ŠKOL A ČESKÉ KONFERENCE REKTORŮ K DISKUSI O NOVELE ZÁKONA O VYSOKÝCH ŠKOLÁCH

Současná situace našeho školství a zvláště škol vysokých vzbuzuje v akademické veřejnosti vážné obavy. Resort má problémy finanční, které neumožňují rozvoj a zkvalitňování vysokých škol a mohou dokonce vážně ohrozit i jejich současný provoz, mohou přivodit z důvodů materiálně technických a personálních nežádoucí snížení úrovně studia, o rozsahu a kvalitě zcela nezajištěného vysokoškolského vědeckého výzkumu ani nemluvě. Ale české vysoké školství zřetelně trpí také nedostatečnou a nevyhovující legislativou.

Posláním zákona č. 172/1990 Sb., o vysokých školách bylo odstranění ideologického a správního monopolu státu. Byla obnovena samospráva vysokých škol a s ní též jejich zodpovědnost za rozvoj a organizaci procesu poznání a vzdělávání. Za tři roky zkušeností se jasně potvrdily zásadní klady zákona, ale projevil se zároveň jeho právně technické, metodické i koncepční nedůslednosti a nedostatky. Šlo ostatně o jeden z prvních zákonů koncipovaných a schválených v naší porevoluční společnosti. Zkušenosti s praktickou aplikací zákona byly akademickou obcí průběžně vyhodnocovány a ve formě zásad byla diskutována jeho novelizace už v letech 1991 a 1992. Nedostatky stávajícího zákona a jejich důsledky byly pocítovány celou vysokoškolskou komunitou, i když v různé intenzitě a různým způsobem, pokud jde o její jednotlivé části a představitele, což je jistě přirozené.

Rozpravy kolem nutnosti novelizovat stávající zákon se v zásadě dotýkaly tří okruhů problémů a z diskuse vyplynuvších úkolů:

1. Zpřesnit promítnutí samosprávných principů řízení vysoké školy do struktury pravomocí a odpovědností akademických orgánů a funkcionářů.
2. Vytvořit legislativní záruky pro vnitřní evaluaci a vnější akreditaci vysokých škol a jejich částí jako podmínky jejich existence.
3. Legislativně garantovat financování vysokých škol nejen ze státního rozpočtu, ale i z vlastního majetku, vlastních hospodářských činností, které jsou v souladu s posláním vysoké školy, a z dalších materiálních zdrojů; vytvořit zákon o neziskových organizacích, který by umožnil vysokým školám využívání vlastního ekonomického potenciálu.

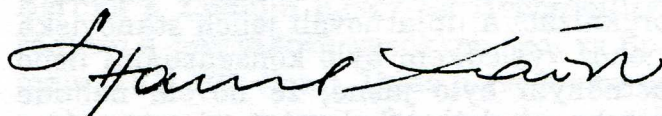
Když na konci roku 1992 Rada vysokých škol a Česká konference rektorů upozornily vládu České republiky na řadu problémů ve vysokém školství, byl resortnímu ministru uložen úkol urychleně předložit návrh novely zákona o vysokých školách. Následovala jednání s představiteli Rady vysokých škol, České konference rektorů a Akreditační komise o zásadách novely, jak je předložilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy; všichni z partnerů jednání byli vybaveni mandáty svých organizací a uplatňovali jejich stanoviska v dialogu s představiteli ministerstva, jehož výsledkem bylo konsensuální nebo kompromisní znění zásad. Všem zúčastněným bylo jasné, že novela nebude definitivně řešit legislativní problémy našeho vysokého školství, že si může klást jen omezené, nicméně pro proces transformace našich vysokých škol nebezvýznamné cíle. Je možno konstatovat, že rozhodující zásady v novele jsou

v souladu s Konceptí rozvoje vysokých škol i s Konceptí vědní politiky, které byly přijaty plénem Rady vysokých škol a jsou podporovány též autoritou České konference rektorů a jejími memorandy. V žádném případě se s novelou v jakémkoliv znění nezmenšuje naléhavost úkolu vytvoření nového zákona, který však z objektivních důvodů nelze očekávat dříve než za dva až tři roky.

Zdá se nám, že reakce na předloženou novelu v části akademické a politické veřejnosti jsou neadekvátní a často nekvalifikované. Při důkladnějším studiu navržených změn je jistě snadné se přesvědčit, že pokusy o posílení efektivnosti akademické samosprávy vysokých škol a o uplatnění principu integrity vysoké školy jako celku jsou neopodstatněně považovány za kroky k byrokratické centralizaci jejich řízení; diskuse je výrazně poznamenána úzce partikulárními zájmy a obecnou nedůvěrou k druhým. I když to je možná pochopitelné, není to v žádném případě perspektivní, protože podmínkou fungující demokratické samosprávy je důvěra v její systém. I zahraniční zkušenosti nás poučují, že právě zdokonalování onoho systému, a ne boj o dílčí kompetence, ať už fakult či kateder, zaručují vysokým školám budoucnost. Novela je kritizována i za to, co v ní chybí, což se týká zvláště "soukromých" vysokých škol. Souhlasíme, že by zákon neměl bránit žádoucí a funkční pluralitě vysokých škol, ale měl by současně formulovat účinné záruky kvality, aby se zabránilo živelnému zakládání institucí, které by jen dále odčerpávaly prostředky z omezeného státního rozpočtu. V této oblasti vidíme jako nezastupitelnou roli nezávislé Akreditační komise. Je také pravda, že nedostatečně je v zákoně i v novele zatím pojednán rovněž celý komplex problémů týkajících se školného, státních dotací studentům a legislativního vybudování komplexní sociální sítě.

Je tedy jistě v legislativě o vysokých školách stále o čem hovořit a co zlepšovat. Musíme však konstatovat, že diskuse kolem novely zákona č. 172/1990 Sb., o vysokých školách se zcela nepřijatelným a znepokojivým způsobem zpolitizovala. Zdá se nám, že i aktérům v parlamentních diskusích jde více o zájmy stranické a osobní než o samotné školství. Celou situaci ještě zhoršuje skutečnost, že resortní ministerstvo postrádá patřičnou autoritu nejen v Parlamentu, ale i na vysokých školách, kde sílí přesvědčení, že nehájí jejich zájmy, jak je potřeba. Chceme připomenout, že vysoké školy z principu zůstávají nad politickými potyčkami a mimo parlamentní a volební zápasy, že jejich konstantní hodnota pro společnost spočívá právě v nestranném a objektivním hledání a šíření vědecké pravdy; jen tak mohou plnit své nezastupitelné poslání v dějinách kultury a vzdělanosti našeho národa, jehož uskutečňování si samozřejmě vyžaduje celospolečenské podpory. Chceme všechny zúčastněné strany v "bitvě o vysokoškolskou legislativu" vyzvat k realismu, k věcnému a uvážlivému jednání, které jediné může sloužit věci samé.

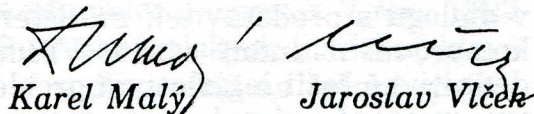
V Praze a v Olomouci dne 17. května 1993



Stanislav Hanzl

Josef Jařab

za Českou konferenci rektorů



Karel Malý

Jaroslav Vlček

za Radu vysokých škol ČR

PARLAMENT — RADA VYSOKÝCH ŠKOL — ČESKÁ KONFERENCE REKTORŮ

Průběh jednání o novelách ("malé" a "velké") zákona č. 172/1990 Sb., o vysokých školách na mnoha místech a na různých úrovních až po Parlament je dokladem toho, jak neúměrně mnoho času a energie se ztrácí při legislativních pracích. Současný neutěšený stav je výstižně zachycen v *Memorandu Rady vysokých škol a České konference rektorů k diskusi o novele zákona o vysokých školách* ze dne 17. května 1993, uveřejněném v tomto Bulletinu na s. 3–4.

K příčinám tohoto stavu patří mimo jiné roztržštěnost zájmů a z nich odvozených názorů jednotlivců, skupin a složek samosprávného vysokého školství a tím ztížená komunikativnost vysokoškolské oblasti jako celku s Parlamentem. Zmíněné Memorandum je jednou z řídkých ukázek dobré součinnosti, v daném případě mezi Radou vysokých škol České republiky a Českou konferencí rektorů.

Pozornosti zasluhují mj. tyto skutečnosti:

- Na ústřední a namnoze i na místní úrovni chybí fungující kompetentní reprezentace studentů. Neexistuje potřebně strukturovaná studentská organizace; studentská komora Rady vysokých škol tuto funkci ještě neplní.
- Rada vysokých škol je nejvyšším orgánem jejich samosprávy, do něhož delegují zástupce vysokých škol i fakult akademické senáty; přitom však existují tendence svolávat shromáždění zástupců akademických senátů i mimo strukturu Rady vysokých škol.
- Rektoři jsou jmenováni z vůle akademických senátů; ne vždy jsou však jako celek samotnými akademickými senáty takto vnímáni.
- Ministerstvo svolává porady rektorů řízené svým představitelem, Konference rektorů zve na svá zasedání představitele Ministerstva; podobně je tomu ve vztahu Ministerstvo–Klub kvestorů. Neexistuje potřebně vstřícná součinnost Ministerstvo–Konference rektorů–Klub kvestorů.
- Specifické zájmy vyjadřují děkani, rozdílně se jeví pracovněprávní postavení profesorů a ostatních kategorií vědecko-pedagogických pracovníků, s různými pohledy přicházejí odbory, atd. Chybějí prostě dobře fungující vazby mezi jednotlivými složkami vysokoškolské oblasti, ať už jde o instituce nebo neoficiální seskupení.

To všechno ukazuje, že je třeba najít cesty ke konsenzu v legislativních záležitostech uvnitř samotné vysokoškolské oblasti. Je to žádoucí proto, aby vláda a Parlament dostávaly kvalitní návrhy, vzniklé demokratickou součinností všech kompetentních složek vysokého školství.

Vytváří-li si Parlament konzultativní zázemí, je třeba rozlišovat mezi názory jednotlivců, kteří jako přizvaní odborníci mluví v parlamentních grémiích jen za sebe, a těmi, kdo jsou pověřeni tlumočit stanoviska institucí jako jsou Rada vysokých škol, Česká konference rektorů, atd. Jejich názory nemusí poslanec respektovat, ale měl by je znát. V současné situaci tomu tak není. Oboustrannou iniciativou může dojít k rychlé nápravě. Rada vysokých škol se obrátila dne 20. 5. 1993 dopisem svého předsedy na předsedu komise Parlamentu pro vědu, vzdělání, mládež a tělovýchovu s doporučením, aby komise byla rozšířena o zástupce RVŠ Prof. J. Vlčka, Prof. J. Kratochvíla, Prof. S. Trojana a Prof. J. Drobníka. Pokud jde o rektory, bylo dne 13. 11. 1992 Parlamentu (tehdy ještě České národní radě) písemně oznámeno, že jsou za ně ke styku s Parlamentem zmocněni Prof. S. Hanzl, rektor ČVUT Praha, Prof. J. Jařab, rektor UP Olomouc, Prof. R. Palouš, rektor UK Praha.

Spolupráce konzultačních grémií Parlamentu s Radou vysokých škol a s Českou konferencí rektorů je zejména v současné době zvláště naléhavá.

Martin Černohorský □

EVROPSKÉ SPOLEČENSTVÍ — LC — CRE — ČR

Doba potřebná k tomu, aby se naše republika stala řádným členem Evropského společenství, se odhaduje zhruba až na jedno desetiletí. Určující je především vývoj ekonomiky. Pokud jde o oblast vzdělávání, jsme schopni integrace nepochybně mnohem dříve. Úloha České konference rektorů (ČKR) na mezinárodním poli je proto mnohem závažnější, než jak vyplývá z pohledu jen na vnitrorepublikovou funkci ČKR.

Přijetí loňského pozvání Liaison Committee (Koordinační výbor Konferencí rektorů členských zemí Evropského společenství) na bruselské jednání (Bulletin KR 3/1992, s. 5; 4/1992, s. 4–8) mělo být jen prvním krokem k bezprostřední trvalé spolupráci s evropskou dvanáctkou v oblasti terciárního vzdělávání a vědy včetně vazeb na oblasti ekonomiky (mobilita studentů, vědeckých a pedagogických pracovníků, aj.). Spolu s Československem bylo loni pozváno i Maďarsko a Polsko.

Dopisem Liaison Committee (LC) ze dne 13. 5. 1993 Konferencím rektorů Polska, Maďarska, České republiky a Slovenska se vysvětluje, proč LC nemůže pozvat tyto Konference rektorů ke svému letošnímu zasedání:

... Protože se obraz evropského světa za poslední léta úplně změnil, LC i CRE by měly za dané situace nalézt způsob, jak spolupracovat a o práci se dělit, nikoliv ji dublovat. Spolupráce Koordinačního výboru a CRE je v současné době výborná. Proto se doporučuje Konferencím rektorů středoevropských a východoevropských zemí stát se členy CRE, což již je organizace s členy "od Atlantiku po Ural".

Středoevropské a východoevropské země se dostanou do kontaktu s aktivitami zaměřenými na terciární vzdělávání a vědu v celoevropském rozsahu zlepšeným přístupem k informacím, diskusí a dialogem v rámci CRE. Středoevropské a východoevropské země by při integraci do CRE byly informovány o aktivitách LC zvláštním bodem programu při zasedání Stálého výboru.

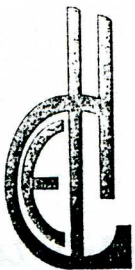
Koordinační výbor a CRE míní, že toto je nejlepší způsob spolupráce a nejlepší způsob jak zabezpečit, aby každá Konference rektorů i každá univerzita byly průběžně informovány o probíhajících aktivitách v oblasti terciárního vzdělávání a vědě v Evropě. ... (Originál dopisu je na s. 8 tohoto Bulletinu.)

Česká republika je v CRE v současné době zastoupena co do počtu spoře. Jen tři naše vysoké školy jsou členy: Univerzita Karlova Praha, České vysoké učení technické Praha a Univerzita Palackého Olomouc. Je nejvyšší žádoucí, aby se v obecném zájmu našeho vysokého školství tento počet rozšířil o ty školy, které splňují kritéria možnosti členství (není to jen Masarykova univerzita a Vysoké učení technické v Brně, ale i řada škol dalších). K orientaci poslouží situace v zemích srovnatelné velikosti, například v Rakousku (členem CRE je podle ročenky CRE 1992 13 vysokých škol), Belgii (10), Holandsku (14), Dánsku (8), Norsku (6), Švédsku (11), Finsku (18).

Ne všechny naše vysoké školy se ovšem mohou stát členy. Regule jsou patrné z informace "Jak se stát členem CRE" (s. 9–11 tohoto Bulletinu). Všichni rektori obdrží péčí Kanceláře ČKR tuto informaci i v anglickém originále spolu s anglickou verzí formuláře přihlášky, resp. žádosti o přijetí za člena (česká verze přihlášky viz s. 12–13 tohoto Bulletinu). Kancelář je v případě potřeby k dispozici ke konzultacím všem pracovníkům, kteří budou eventuálně pověřeni vybavením přihlášky.

O přidruženém členství České konference rektorů v CRE se bude po interních konzultacích rozhodovat v souvislosti s podzimním zasedáním Stálého výboru CRE (Barcelona, 29. 9.–3. 10. 1993).

Martin Černohorský □



Brussels, 13 May 1993

To the Rectors Conferences of Poland, Hungary, Tchechie and Slovakia

Dear Sir/Madam,

At its 49th meeting in Aalborg, on 11-12 March 1993, the Liaison Committee discussed the possible membership of the LC of Rectors Conferences of Central and Eastern European countries.

Since the picture of Europe world has completely changed over the last years, both the LC and CRE should now find ways to co-operate and to share work, not to duplicate it. Todate, the Liaison Committee and CRE have an excellent co-operation. Therefore, the advice will be given to the Rectors Conferences of the Central and Eastern countries to become member of the CRE, which is already an organisation with members "from the Atlantic to the Urals".

The Central and Eastern European countries will be involved in the activities pertaining to higher education and research on the European level via increased access to information, discussion and dialogue within the framework of CRE. The Central and Eastern European countries could be integrated in the CRE and would be informed on the LC-activities through a specific point on the agenda of the meetings of the Permanent Committee.

The Liaison Committee and CRE believe this is the best way to co-operate and to make sure that every Rectors Conference as well as each individual university is kept informed about the ongoing activities in the field of higher education and research in Europe.

Under these circumstances, the Liaison Committee cannot invite the Rectors Conferences of Poland, Hungary, Tchechie and Slovakia this year to participate in its 50th meeting in Brussels, on 8-9 June 1993.

Thanking you for your interest in the activies of the Liaison Committee, I remain

Dr. Marie Fojtíková
Secretary General of the
Czech Rectors Conference
Masaryk University
Zerotínovo nám. 9
C-601 77 BRNO (TCHECHIE)

Yours sincerely,

J. VAN DER PERRE
Director Liaison Committee

LCL93 - 748

JAK SE STÁT ČLENEM CRE

Vysvětlení, co je CRE, a přijímací procedura

Standing Conference of Rectors, Presidents and Vice-Chancellors of the European Universities — The Association of European Universities

Conférence Permanente des Recteurs, des Présidents et des Vice-Chanceliers des Universités Européennes — L'Association des Universités Européennes

Stálá konference rektorů, prezidentů a vicekancléřů evropských univerzit — asociace evropských univerzit

Adresa: CRE
10, Conseil-Général
CH-1211 Genève 4

Tel.: +41-22-3292644
+41-22-3292251
Fax: +41-22-3292821
Telex: +41-22-428380

Co je CRE?

CRE, Konference rektorů evropských univerzit, je **asociace** ve smyslu švýcarského občanského zákoníku (Swiss Civil Code); má sídlo v Ženevě. Je to evropská nevládní organizace se dvěma členskými kategoriemi. Členy jsou jednak *univerzity* a jim rovnocenné instituce, jednak *nevládní organizace zabývající se vysokoškolskou tematikou*; v Asociaci zastupuje každou z nich její nejvyšší funkcionář.

Smyslem CRE je **zintenzivňovat spolupráci** členů, pracovat na jejich společných problémech, prezentovat jejich názory a dávat doporučení správám univerzit, vládám a národním a mezinárodním organizacím spjatým s vysokoškolským vzděláváním a vědou v Evropě.

Řídícím orgánem CRE je *Byro*, tj. výkonný výbor, který asistuje *Prezidentu* Asociace. CRE uskutečňuje program schválený svým *Stálým výborem*, jehož členy jsou zejména zástupci delegovaní národními Konferencemi rektorů. Stálý výbor stanovuje **roční členský příspěvek** (2 500,- švýcarských franků v roce 1992) pro *pětileté* období mezi *Valnými shromážděními* všech členů. Valné shromáždění stanovuje cíle Asociace, posuzuje její řízení, volí Prezidenta a ustanovuje sedmičlenné Byro.

Jaké jsou podmínky členství?

A *Podmínky členství pro univerzity a jim rovnocenné instituce*

Univerzity a jim rovnocenné vzdělávací instituce jsou podle stanov Asociace definovány čtyřmi **kritérii**:

1. Výuka a věda

Instituce je vybavena pro výuku a vědu v několika oborech a má knihovny a laboratoře potřebné pro jejich rozvoj.

2. Přijímání studentů

Instituce vyžaduje, aby uchazeč byl úspěšným absolventem střední školy nebo aby vykonal rovnocennou přijímací nebo výběrovou zkoušku.

3. Akademické hodnosti

Instituce uděluje ve své vlastní pravomoci v oborech, v nichž poskytuje vzdělávání, akademické hodnosti, zejména doktoráty nebo jejich ekvivalent, přičemž tyto hodnosti odpovídají potřebám přípravy nové generace vysokoškolských učitelů.

4. Samospráva

Instituce je samosprávná, včetně práva přinejmenším podílet se prostřednictvím svých příslušníků na ustanovování pedagogických pracovníků a na ustanovování svých výkonných orgánů.

CRE bere posléze v úvahu **stáří** a velikost instituce; nová instituce musí prokázat svou životaschopnost dosažením jisté kritické velikosti, k čemuž je zpravidla zapotřebí několika let; tato doba je různá podle okolností panujících v příslušné zemi.

B Podmínky přidruženého členství

Pro přidružené členství jsou organizace definovány třemi **kritérii**:

1. Národní nebo mezinárodní organizace je **nevládní**.
2. Organizace se zabývá **akademickými a univerzitními záležitostmi**.
3. Cílem organizace je pozvedávat **mezinárodní spolupráci** vzdělávacích (rozumí se na vysokoškolské úrovni) a vědeckých institucí, zejména v Evropě.

Jak má postupovat zájemce o členství v CRE?

A Univerzity a jim rovnocenné instituce

1. Vyplňte *dotazník* (položky dotazníku viz s. 12–13 tohoto Bulletinu). Musí jej podepsat nejvyšší funkcionář instituce (jeho označení je v jednotlivých případech podle země různé — rektor, prezident, vicekancléř, ředitel, principál).
2. Připojte k dotazníku *podpůrný dopis* prezidenta (předsedy) Konference rektorů země, v níž je sídlo instituce ucházející se o členství. Dopisem se stvrzuje, že kandidující instituce je v rámci platné národní soustavy *uznána jako instituce*

univerzitní úrovni a že má tomuto statusu odpovídající práva a povinnosti. Neexistuje-li v zemi národní Konference, musí být podpůrný dopis podepsán představitelem Stálého výboru nebo nejméně polovinou rektorů univerzit dané země, které jsou již členy CRE. Přichází-li přihláška ze země, v níž CRE nemá žádné členy, obstará si CRE před formálním projednáváním přihlášky potřebné konzultace.

3. Zašlete *přihlášku Generálnímu sekretariátu CRE* ve Švýcarsku: CRE, 10 rue du Conseil Général, CH-1211 Genève 4. Přihláška bude prostudována Byrem CRE, poté předložena Stálému výboru, který se schází na jaře a na podzim. Výbor rozhoduje prostou většinou hlasů.
4. Sekretariát uvědomí *přihlašující se instituce* o rozhodnutí, které podepisuje Prezident. Po zaplacení ročního členského příspěvku vstupuje členství nového člena v platnost a je možné se účastnit činnosti Asociace. Je-li přihláška Stálým výborem zamítnuta, je možné se odvolat k nejbližšímu Valnému shromáždění.

B Přidružení členové

1. Vyplňte *dotazník*. Musí jej podepsat nejvyšší funkcionář organizace.
2. Přiložte k dotazníku *podpůrný dopis* národní Konference rektorů země, v níž je instituce, kterým se stvrzuje, že jde o nevládní organizaci usilující o zintenzivňování mezinárodní spolupráce v akademické a univerzitní oblasti. Jde-li o **mezinárodní organizaci**, není takový dopis zapotřebí, ale Stálý výbor projedná přihlášku až po konzultacích s členy přihlašující se mezinárodní organizace.
3. Adresujte *přihlášku Generálnímu sekretariátu CRE* ve Švýcarsku: CRE, 10 rue du Conseil Général, CH-1211 Genève 4. Přihláška bude prostudována Byrem CRE, poté předložena Stálému výboru, který se schází na jaře a na podzim. Výbor rozhoduje prostou většinou hlasů.
4. Sekretariát uvědomí *přihlašující se instituci* o rozhodnutí, které podepisuje Prezident. Po zaplacení ročního členského příspěvku (jeho výše je 50 % příspěvku řádného člena) vstupuje členství nového člena v platnost a je možné účastnit se činnosti Asociace. Je-li přihláška Stálým výborem zamítnuta, je možné odvolat se k nejbližšímu Valnému shromáždění.

Další informace si lze vyžádat od generálního sekretáře CRE v Ženevě na výše uvedené adrese.

Ženeva, únor 1992

Dr. Andris Barblan
generální sekretář □

DOTAZNÍK CRE – ŽÁDOST O PŘIJETÍ ZA ČLENA

VŠEOBECNÉ ÚDAJE

1. **Instituce** — plný název, adresa, telefon (ústředna), telefon (nejvyšší funkcionář), telefax (ústředna), telefax (nejvyšší funkcionář), telex.
2. **Nejvyšší funkcionář** (rektor/prezident/vicekancléř/principál/ředitel) — příjmení, jméno, titul, obor specializace, funkční období od-do.
3. **Vedoucí administrátor** — příjmení, jméno.
Tiskový a/nebo informační pracovník — příjmení, jméno.
Pracovník pro mezinárodní vztahy — příjmení, jméno.
4. Dáváte při **korespondenci** s CRE přednost angličtině nebo francouzštině?
5. Rok **založení** instituce.

VÝUKA A VĚDA (kritérium 1)

6. Hlavní **obory**.
7. Jiné aktivity ve **vědě**.
8. Počet **vědecko-pedagogických pracovníků** s plným úvazkem, s částečným úvazkem.
9. Počet **vědeckých pracovníků s plným úvazkem**, neangažovaných ve výuce (bez studentů, resp. doktorandů).
10. Počet **administrativních a technických pracovníků** celé instituce.
11. Přibližný celkový počet **knih** v knihovně, resp. v knihovnách (ústřední knihovna, ústavní a jiné knihovny).
12. Počet předplacených **odborných/vědeckých časopisů**.

STUDENTI (kritérium 2)

13. Počet **studentů** — celkem, v řádném denním studiu, v jiných formách studia (distanční studium, studium vybraných předmětů apod.)
14. Počet **doktorandů**.
15. Počet **studentů** rekvalifikačních kurzů.
16. **Podmínky přijetí** do prvního ročníku (propouštěcí školní vysvědčení, praxe, zvláštní přijímací zkouška, atd.)

AKADEMICKÉ HODNOSTI (kritérium 3)

17. Počet **hodností prvního stupně/diplomů** udělených v posledním akademickém roce (uved'te podle možnosti podle fakult).
18. Počet **doktorátů** udělených v posledním akademickém roce (uved'te podle možnosti podle oborů).
19. **Otázka pro nově zřízené univerzity:**
 V kterém roce jste poprvé udělovali hodnost prvního stupně, hodnost magistra, hodnost doktora?

ADMINISTRATIVA A FINANCOVÁNÍ (kritérium 4)

20. Jak je instituce financována? Uved'te prosím procenta za poslední rok: vládní zdroje %, školné %, jiné (soukromý sektor, nadace, atd.) %.
21. Roční běžný (**provozní**) rozpočet instituce v domácí měně.
22. Roční rozpočet **na vědu** (není-li zahrnut v provozním rozpočtu) v domácí měně.
23. Jak se ustanovuje **nejvyšší funkcionář**?
24. Jak dochází k výběru a ustanovení **pedagogických pracovníků**?

MEZINÁRODNÍ VZTAHY (pro informaci)

25. Kolik **formálních dohod o spolupráci** máte s jinými univerzitami v Evropě, v jiných částech světa — na institucionální úrovni, na úrovni fakulty, na úrovni ústavů? Uved'te několik příkladů.
26. Je vaše instituce začleněna do **evropské sítě** akademických institucí spolupracujících na společných programech (ERASMUS, TEMPUS, COPERNICUS, CESAER, SEFI, EAIE, CEMS, CUM, atd.) a v kladném případě na kterých?
27. Podílíte se na práci jiných **mezinárodních univerzitních organizací** (pod patronací IAU, OECD, UNESCO, Rady Evropy, atd.)?

Datum

Podpis nejvyššího funkcionáře instituce ☐**KONFERENCE CRE V MAYNOOTH V IRSKU**

41. zasedání Stálé konference rektorů a prezidentů evropských univerzit se konalo ve dnech 5. až 8. května 1993 v irském městečku Maynooth. Hostitelem konference byl prezident St. Patrick's College Msgr. Míceál Ledwith a tématem konference byla problematika "Human Resources in the Universities of a Changing Europe". Z České republiky se konference zúčastnili Prof. Z. Kovář, předseda České konference rektorů (ČKR), Prof. J. Macháček, prorektor Univerzity Palackého v Olomouci, a Prof. S. Hanzl, rektor Českého vysokého učení technického v Praze, který současně zastupoval ČKR při 74. zasedání Stálého výboru CRE za nepřítomného rektora Univerzity Karlovy Prof. R. Palouše.

Plenární zasedání bylo zaměřeno na tyto oblasti:

A Vision for Europe in Education — B. Haarder, Dánsko

Regional Implications:

The Irish University Perspective — J. Coolahan, Irsko

Challenges Facing Universities in Central and Eastern Europe:
A Polish Perspective — A. Pelczar, Polsko

AHEAD, an Irish model for Europe — J. Kelly, Irsko
Institutional Strategies for Staff Renewal

Po plenárním zasedání následovaly tři "workshopy" zabývající se strategickými problémy obsazování pracovních míst na univerzitách, mobilitou vysokoškolských učitelů mezi jednotlivými univerzitami a mezi univerzitami a vnějším sektorem a získáváním fondů na obnovu členů akademického sboru na univerzitách.

Na závěr konference byla uspořádána pracovní beseda — "round table" na téma "Implementing New Staff Policies in an Era of Change". V besedě, které předsedal R. A. Scott (ACE) spolu s S. Hanzlem (CRE-ČR), A. J. M. Plasschaertem (CRE-Holandsko), A. Trakatelisem (CRE-Řecko), R. Pavilionisem (CRE-Litva) a G. Simsem (CRE-Anglie), došlo k živé diskusi a výměně názorů mezi plénem a účastníky "round table", což ukázalo, že problematika akademických sborů na vysokých školách je velmi živá nejen v Evropě.

74. zasedání Stálého výboru CRE se zaměřilo v první části na lidská práva v univerzitním světě a v druhé na přípravu 10. Valného shromáždění v roce 1994.

Stanislav Hanzl □

VÝROČNÍ SHROMÁŽDĚNÍ HRK 1993 V ERLANGENU

Německá konference rektorů je dobrovolný svazek vysokých škol ve Spolkové republice Německo. Vznikla v roce 1949 s názvem Westdeutsche Rektorenkonferenz (WDRK) ze tří vysokoškolských svazů západních okupačních zón v Německu. Navázala tak na tradici Konference rektorů pruských univerzit (založené v roce 1890), přerušenu však v roce 1936.

5. listopadu 1990 — měsíc po znovusjednocení Německa — přibrala WDRK první vysoké školy z pěti nových spolkových zemí a bývalého východního Berlína a změnila název na Hochschulrektorenkonferenz (HRK) — Konference rektorů a prezidentů vysokých škol ve Spolkové republice Německo. V roce 1992 měla HRK 220 členů. Dnes ji tvoří více než 220 vysokoškolských institucí, které — zastoupeny svými rektory nebo prezidenty — spolupracují na řešení společných problémů ve vědě, výuce, studiu a samosprávě.

Strukturu řízení HRK tvoří plénum, senát, prezidium a prezident. Organizačně zajišťuje činnost HRK Generální sekretariát v Bonnu, který má přibližně 40 zaměstnanců. V roce 1965 byla dále zřízena soukromá nadace pro podporu HRK, dostávající příspěvky i od jednotlivých zemí a spolkové vlády.

Každý rok zve prezident HRK rektory a prezidenty členských institucí na výroční shromáždění, které projednává aktuální téma.

V tomto roce ve dnech 9.–11. 5. 1993 pořádala výroční shromáždění HRK univerzita v Erlangenu (Friedrich–Alexander–Universität Erlangen–Nürnberg). Z České republiky se jednání zúčastnili pozvaní rektori Z. Kovář a J. Holenda. Zahajovacímu dnu po pozdravných projevech dominovala odborná přednáška "Gesichter des Chaos" Prof. Dr. Wenera Martinssena z univerzity ve Frankfurtu nad Mohanem. V hlavním jednacím dnu — v pondělí — byly přednášky, diskuse a krátké příspěvky zaměřeny na otázky týkající se výzkumu na vysokých školách. Po půlhodinových přednáškách s názvy: "Freie Entfaltung der Forschung in Deutschland — muß die deutsche Forschung auswandern?", "Die Verantwortung des Forschers", následovala vždy diskuse, začínající připravenými příspěvky. Na program byly dále dva čtvrt hodinové příspěvky na téma "Grundlagenforschung — Angewandte Forschung".

Velmi zajímavý průběh měl duel (Streitgespräch) Dr. Konrada Adama (Frankfurter Allgemeine Zeitung) a Prof. Dr. Wolfganga Geroka z univerzity ve Freiburgu na téma "Nutzen und Risiken der Forschung für die Gesellschaft", který neměl podle našeho názoru ani vítěze ani poraženého.

Celé jednání bylo výborně organizováno a všechny přednášky byly po jejich odeznění okamžitě k dispozici v písemné formě.

V úterý, které bylo věnováno exkurzím, měla naše "delegace" možnost hovořit více než hodinu s prezidentem HRK Prof. Dr. Hansem-Uwe Erichsenem o existující spolupráci mezi našimi a německými vysokými školami a o možnostech jejího dalšího prohloubení. Přítomen byl dále generální sekretář Dr. Josef Lange a ze sekretariátu HRK Dr. Eduard Mühle, vedoucí zahraničního odboru pro střední a východní Evropu.

Materiály z celého jednání jsou uloženy v Kanceláři České konference rektorů v Brně, a to i s doslovným zněním přednášek — samozřejmě v němčině.

Jiří Holenda □

CZECH RECTORS CONFERENCE BULLETIN

• May 1993 • Volume I • Number 5 •

Contents

- 5th Meeting of the Czech Rectors Conference (CRC) 20 May 1993 2
- Memorandum of the Council of Higher Education Institutions and the Czech Rectors Conference Regarding the Discussion on the Novelization of the Act of Higher Education Institutions 3
- Parliament — Council of Higher Education Institutions — Czech Rectors Conference 5
- European Community — LC — CRE — CRC 6
- LC Letter to the Rectors Conferences of Poland, Hungary, Czech Republic and Slovakia (in English) 8
- How to Become the CRE Member 9
- CRE Questionary — Application for Membership 12
- S. Hanzl: CRE Conference in Maynooth in Ireland 13
- J. Holenda: German Rectors Conference 1993 Annual Meeting in Erlangen 14



Redakce: M. Černohorský, M. Fojtíková.

Vydavatel: Kancelář České konference rektorů,
Masarykova univerzita,
Žerotínovo nám. 9, 601 77 Brno.
Tel.: 05-42128270, 05-42128272.
Fax: 05-42128300.

Určeno pro potřebu České konference rektorů.